Adobe Indesign en toegankelijke Pdf

Interprovinciaal Overleg van en voor provincies

1.1. Waarom is toegankelijkheid belangrijk?

In Nederland zijn overheden verplicht om digitale informatie op een toegankelijke manier aan te bieden aan gebruikers. De digitale producten van de overheid moeten om deze reden voldoen aan de toegankelijkheidrichtlijnen (WCAG 2.1.).

Als een product toegankelijk is betekent dit dat de informatie voor iedereen bruikbaar is, ook voor mensen met beperkingen. Beperkingen kunnen visueel, auditief, cognitief of lichamelijk van aard zijn. In Nederland zijn er zo'n 4 miljoen mensen met een permanente beperking. Naast permanente beperkingen kunnen mensen ook een tijdelijk beperkt zijn, door bijvoorbeeld een gebroken hand of beperkt zicht door de zon. Ook voor tijdelijke beperkingen is toegankelijkheid belangrijk.

Vaak wordt informatie van overheden aangeboden in Pdf-bestanden. Deze zijn vaak gemaakt met behulp van een tekstverwerkingsprogramma zoals Microsoft Word. Documenten die meer opmaak nodig hebben zijn vaak door vormgevers gemaakt. Dit gebeurd vaak met grafische programma's, zoals Adobe Indesign.

In deze handleiding wordt uitgelegd hoe Adobe Indesign gebruikt kan worden om een toegankelijk Pdf-document op te maken. Omdat er vaak nog extra bewerking nodig is in Adobe Acrobat worden deze stappen ook toegelicht.

De versie die in de huidige handleiding is gebruikt is als volgt: Adobe InDesign CC 2014 Nederlands (of nieuwer) Adobe Acrobat XI (11) (of nieuwer)

1.2. Wanneer is een document toegankelijk?

Internationaal zijn er toegankelijkheid richtlijnen opgesteld waar digitale content aan moet voldoen. De Web Content Accessibility Guidelines (WCAG). Als een Pdf geheel toegankelijk is dan voldoet deze aan de WCAG richtlijnen. De webrichtlijnen vereisen dat de Pdf opgeslagen moet zijn in een open formaat. Dat stelt de volgende extra eisen aan Pdf.

Het Pdf-formaat moet zijn Pdf/A-1a, Pdf/A-2a, Pdf/A-3a of Pdf/UA-1.

Ook voldoet een Pdf die in 1 stap zonder nabewerking tot dat formaat kan worden omgezet. Een beveiligd Pdf-document voldoet als voldaan wordt aan de volgende eisen:

De enige foutmelding is dat het document is beveiligd.

Bij eigenschappen bestand is aangegeven "Inhoud kopiëren voor toegankelijkheid is toegestaan".

Basisprincipes opmaak in InDesign

2.1. Semantische opmaak

Met semantische opmaak geef je betekenis aan de tekst van een document. Tekst kan de vorm aannemen van een hoofdstuktitel, paragraaftitel of een tekstalinea. Door betekenis te geven aan teksten is het mogelijk om als visueel beperkte lezer een stuk tekst makkelijk te vinden. Een ander voorbeeld van semantische opmaak is het koppelen van een afbeelding aan de bijbehorende tekst. Semantische opmaak zorgt ervoor dat zoekmachines betekenis weten te geven aan teksten en hoe ze deze moeten interpreteren.

2.2. Leesvolgorde

Internationaal zijn er toegankelijkheid richtlijnen opgesteld waar digitale content aan moet voldoen. De Web Content Accessibility Guidelines (WCAG). Als een Pdf geheel toegankelijk is dan voldoet deze aan de WCAG richtlijnen. De webrichtlijnen vereisen dat de Pdf opgeslagen moet zijn in een open formaat. Dat stelt de volgende extra eisen aan Pdf.

Het Pdf-formaat moet zijn Pdf/A-1a, Pdf/A-2a, Pdf/A-3a of Pdf/UA-1.

Ook voldoet een Pdf die in 1 stap zonder nabewerking tot dat formaat kan worden omgezet.

Een beveiligd Pdf-document voldoet als voldaan wordt aan de volgende eisen:

De enige foutmelding is dat het document is beveiligd.

Bij eigenschappen bestand is aangegeven "Inhoud kopiëren voor toegankelijkheid is toegestaan".

2.3. Alternatieve tekst voor afbeeldingen

Afbeeldingen zijn voor een visueel beperkt persoon niet zichtbaar. Als een afbeelding betekenis heeft in de context van de tekst maak je een passende beschrijving. Soms is een afbeelding decoratief en is het ook mogelijk om die niet te tonen. Het niet tonen van een afbeelding of tekst noemen we in InDesign een *artefact*.

2.4. Contrast

Contrast is de mate waarin kleuren zich van elkaar onderscheiden. Kleuren die tegenover elkaar staan op het kleurenwiel onderscheiden zich optimaal van elkaar, net zoals zwart en wit. Voor een persoon met een visuele beperking kan het lastig zijn om kleuren van elkaar te onderscheiden die laag zijn in contrast. Om deze reden is er een contrast ratio opgenomen in de WCAG richtlijnen. Er is een optimaal contrast tussen twee objecten met een score van 21,0:1 en er is geen contrast met een score van 1,0:1. Voor gewone tekst geld er een contrastratio van 4,5:1. Grote teksten zijn vaak dikker gedrukt en beter te lezen en mogen daarom lager zijn in contrast. Een grote tekst is daarom al toegankelijk bij en score van 3,0:1. Ook voor elementen zonder tekst, zoals tabellen en grafieken. Hiervoor geld een contrastscore van 3,0:1.

2.5. Metadata

Metadata is informatie die je bij een document opneemt, zodat het document gemakkelijker gevonden kan worden. Dit zijn bijvoorbeeld documenttitel, beschrijving, auteur, copyright en sleutelwoorden.

2.5. Hyperlinks, bladwijzers en inhoudsopgave

Het is mogelijk om binnen een document te navigeren naar andere onderdelen. Dit kan met hyperlinks, bladwijzers en met een inhoudsopgave. Hyperlinks gebruik je om zowel binnen als buiten het document te navigeren. Bladwijzers zijn in PDF buiten de tekst opgenomen, zoals je ziet in de afbeelding hieronder.

Complexe content

Niet alle teksten of afbeeldingen zijn makkelijk toegankelijk te maken. Extra aandacht vergen: tabellen, grafieken, voetnoten en formulieren.

3.1. Tabellen

3.

Blinde mensen bekijken gebruiken websites met behulp van voorleessoftware en hun toetsenbord of een braille leesregel. Met braille uitvoer wordt er telkens maar één regel gelezen. Dit betekent dat een blinde een kop boven een kolom niet meer ziet als de tabel wordt of getoond. Zonder te weten wat de bijbehorende tabelkop betekenen getallen in een tabel vaak niks. Door tabelkoppen aan te geven en deze te koppelen aan de bijbehorende cellen in de tabel krijg de tekst wel de juiste betekenis. Bij complexe tabellen met meerdere kolomkoppen of rijkoppen is er nabewerking nodig.

3.2. Grafieken

Grafieken zijn vaak een uitstekende methode om informatie visueel inzichtelijk te maken. Zo kan een trend makkelijker aangetoond worden met behulp van een grafiek dan met tabellen en getallen. Een grafiek is echter vaak een afbeelding. Alternatieve tekst is echter vaak niet genoeg om de informatie in de grafiek goed te beschrijven. Door de informatie die in de grafiek wordt gebruikt ook terug te laten komen in de reguliere tekst kan het document toch toegankelijk worden gemaakt.

3.3. Voetnoten

Voetnoten worden over het algemeen is erg ontoegankelijk ervaren. Het is daarom vaak beter om voetnoten helemaal niet te gebruiken. Het is voor toegankelijkheid beter om direct toelichting in de tekst te geven. Mocht dat niet overzichtelijk zijn, dan is het handig om alle voetnoten op 1 plek in het document op te nemen. Via styling en uitleg maak je duidelijk van welke teksten voetnoten beschikbaar zijn. Als je ook nummers gebruikt om een voetnoot te markeren zorg je ervoor dat deze voor de screenreader onzichtbaar zijn.

3.4. Formulieren

Contrast is de mate waarin kleuren zich van elkaar onderscheiden. Kleuren die tegenover elkaar staan op het kleurenwiel onderscheiden zich optimaal van elkaar, net zoals zwart en wit. Voor een persoon met een visuele beperking kan het lastig zijn om kleuren van elkaar te onder-scheiden die laag zijn in contrast. Om deze reden is er een contrast ratio opgenomen in de WCAG richtlijnen. Er is een optimaal contrast tussen twee objecten met een score van 21,0:1 en er is geen contrast met een score van 1,0:1. Voor gewone tekst geld er een contrastratio van 4,5:1. Grote teksten zijn vaak dikker gedrukt en beter te lezen en mogen daarom lager zijn in contrast. Een grote tekst is daarom al toegankelijk bij en score van 3,0:1. Ook voor elementen zonder tekst, zoals tabellen en grafieken. Hiervoor geld een contrastscore van 3,0:1.

4.1. Semantische opmaak

Semantische opmaak regel je in InDesign door te werken met alineastijlen en deze te koppelen aan een tekst. Daarmee geef je in de code de betekenis mee die een bepaalde tekst heeft. Je kan een stijl koppelen aan een hiërarchische indeling in kopregels (H1 t/m H6), alinea (P) en je kunt ook tekst markeren die niet wordt voorgelezen (artifact). Een titel van een hoofdstuk kan je bijvoorbeeld markeren als een H1, een paragraaftitel wordt een H2 enz. Artefacten gebruik je voor bijvoorbeeld paginanummers onder aan de bladzijde, of grafische elementen die niet van waarde zijn voor het begrip van de tekst.

Stappenplan

4.

InDesign: Venster -> Stijlen -> Alineastijlen -> Klik op het icoontje ' 📄 'rechts bovenin -> Nieuwe alineastijl

Bij het creëren van stijlen zal je rekening moeten houden met de hiërarchie en geef de stijl ook een logische naam (bijvoorbeeld Titel, kop 1, kop 2, paginanummer).

Als je klaar bent met alle stijlen, klik je aan de rechts bovenin het dialoogvenster. Vervolgens klik je op 'alle exportlabels bewerken'.

Kies op het scherm 'Alle exportlabels bewerken' voor PDF. Vervolgens kun je alle 'labels' aanpassen. Geef aan alle paragraafstijlen een koppenclassificatie, de belangrijkste kop krijgt bijvoorbeeld de classificatie 'H1'

4.2. Alternatieve tekst voor afbeeldingen

Afbeeldingen die betekenisvol zijn moeten een alternatieve tekst krijgen. De alternatieve tekst beschrijft wat er op de afbeelding te zien is. Het is belangrijk om geen extra informatie toe te voegen dan de inhoud van de afbeelding. Alternatieve tekst kun je maken via Exportopties voor object. Als de afbeelding al voorzien is van metadata (XMP) metadata, dan kun je deze direct koppelen. Meestal zal de alternatieve tekst echter nog toegevoegd moeten worden. De tekst moet passen bij de context.

Stappenplan

InDesign: Object -> 'Exportopties voor object' -> gelabelde Pdf. Kies bij label toepassen voor Aangepast. Vervolgens voer je de beschrijving in.

Als de afbeelding niet betekenisvol is voor de contact, dan is deze decoratief en kan deze aangemerkt worden als 'Artifact'

Object Export Options					×
	Alt Text	Tagged PDF	EPUB and HTML		
Apply Tag:	From Str	ucture	~		
Actual Text Source:	Custom		~		
Dit is een beschrijvir	ng dat bes	chrijft wat er op	de afbeelding te zien	is	^
					× .
				Do	ne

4.3. Koppelen van afbeelding aan de tekst

Elke afbeelding is voorzien van een ingekleurd vierkant in het kader. Door met de muis of je pen op dit vierkantje te gaan staan en een sleepbeweging te maken naar de bijbehorende tekst wordt deze gekoppeld. Op de plek van het ingevulde vierkantje verschijnt een 'anker' icoon. Deze actie is niet nodig afbeeldingen die als decoratief beschouwd kunnen worden. De connectie tussen een afbeelding en de bijbehorende tekst kan alleen maar gemaakt worden als de tekst niet als laag over de afbeelding is geplaatst.

Stappenplan

InDesign: Selecteer afbeelding en zoek naar het gesloten gekleurde vierkantje (deze is vaak te vinden aan de bovenzijde van de afbeeldingen). Sleep vervolgens met de muis of pen naar de bijbehorende tekst. Je ziet vervolgens dat de afbeelding verankert is.

4.4. Leesvolgorde

De leesvolgorde bepaal je met het venster 'Artikelen'. Sleep de onderdelen van een artikel naar het artikelvenster. Houd hierbij de Shift-toets ingedrukt en klik de onderdelen van het artikel direct in de juiste volgorde aan. Op deze manier staat de leesvolgorde van beneden naar boven direct goed. De volgorde kan op een later moment nog aangepast worden. Ook kunnen er nieuwe onderdelen in het artikel nog toegevoegd worden.

Digitale toegankelijkhe in Indesign

Expla nessi quo molupta volupta autet eumquo et modi as senis mo ommolupis alibusaperum volupti istione nestissimint essit abore dolestibus ant aut eatur?

Ficabor empore volor suntionsed eatureiur acerit fuga. Os exercipsant es ea con comnis restes asperum fugitatur andus cum acea sitatur sim quas ad molor sin nimaxim et eatio blanducil magniam, occus velent a volorum eveliaspedi odipsunt.

De leesvolgorde in een document is erg be mensen die een voorleestool gebruiken'.

Ferae imus aciam, cus ut dolupta dolut adi tem sim deles minis aliciis ut eatemquid moluptat lic tem voloremped mint, tem et aut est, sanis voluptae poreniasi tem incto vel ma volluptatur, sendipsaecti aperatur? Qui utem. Fercimo loreperiam, et audiam laut eveliscilium voluptam eumet as quis am, corrunt, solori occumquodio omnis maionsequis inihillum is exceate destium vel enimi, offic to exeriberibus ma venihilique conet moluptur ratis magnihicate ipientem dolorendit, accus, as moluptiis rest, accae con parunti beatur sum veligent offici natem quam explaborae nonsero et mo occullo raerchicium ad moluptis nost, tem arum quam dolor sunt quid quuntor possum

que eum si conet voluptas accusae omnimetur sus aut fugitatem hic to il is unt ped expellut as ut omnitatus etur molorecabo. Ecabori atesectem comnihitiis con conem et dis nempost es re mos quas et ea aliquos et fugitat ioribus tioreped quunt magnimo diatet arum excerem quatur, volestrum et exerum remos ipid moditem et magnis maxim rehenis maxim fugit optas quae que vendebi tatissin con corecatenet odis explacc uptatenihil is min consenditem eos eiunt.

Stappenplan

InDesign: Venster -> Artikelen

Na het toevoegen van de artikelen kan je de volgorde controleren. De volgorde gaat van boven naar beneden.

Let op!

De leesvolgorde is de volgorde die een screenreader gebruikt bij het voorlezen. De volgorde die je ziet in Acrobat PRO is echter gebaseerd op de volgorde die je ziet in het venster lagen. Dit is tevens de volgorde die Acrobat PRO gebruikt bij de optie "Hardop lezen".

In bovenstaand voorbeeld staat de volgorde van de teksten goed. Als er echter extra elementen worden toegevoegd dan is het belangrijk om deze volgorde aan te passen. Denk bijvoorbeeld aan een achtergrond afbeelding. Als je gebruik maakt van achtergrondafbeeldingen met tekst op de voorgrond zal in de volgorde van lagen de achtergrond altijd als eerste worden gebruikt. Op het moment dat deze afbeelding echter een artefact is (en dus niet wordt voorgelezen) is er geen verschil.

4.5. Metadata

Stappenplan

InDesign: bestand -> bestandinformatie

In bestandsinformatie kun je de titel, omschrijving, sleutelwoorden, auteur, copyrightinformatie zetten.

Deze metadata wordt overgenomen door de Pdf reader. Het is daarom belangrijk om deze data in te vullen.

File Information for Handleiding.indd

Basic	Document Title:	Handleiding digitale toegankelijkheid
Camera Data	Author:	
Origin		(j) Semicolons or commas can be used to separate multiple
IPTC		values
IPTC Extension	Author Title:	
GPS Data	Description:	^
Audio Data		
Video Data		
Photoshop	Rating:	
DICOM	Description Writer:	
AEM Properties	Keywords:	
Raw Data	ite/ite/ite/	
		(j) Semicolons or commas can be used to separate multiple
		values
	Copyright Status:	Unknown
	Copyright Notice:	^
		~
	Copyright Info URL:	
	Creation Date:	27-1-2022 14:12:07
	Modification Date:	15-2-2022 21:03:25
	Application:	Adobe InDesign 16.0 (Windows)
Powered By		
	(Preferences) Te	emplate

4.6. Tagging items

Tags kan je gebruiken om structuur te geven aan een document. De labels zorgen ervoor dat de verschillende inhoudstypes in het document worden geidentificeerd.

Stappenplan

InDesign: venster -> hulpmiddelen -> Labels

Klik in het menu links bovenin op 'Nieuwe tag'. Creëer nieuwe tags voor H1, H2, H3, afbeeldingen, P en behoud de 'Root' tag. Bekijk het voorbeeld voor d everschillende soorten tags.

			- + - x
≎ Tags			≡
🔿 Add Tag 🔹 Retag		(	Untag
Afbeeldingen			
H1			
H2			
🗖 НЗ			
■ P			
Root			
Verhaal			
	୍ୟ	+	Ŵ

New Tag
Delete Tag
Autotag
Tag Options
Map Tags to Styles
Map Styles to Tags
Tagging Preset Options
DTD Options
Load Tags
Save Tags
Load DTD
Select All Unused Tags
Small Panel Rows

Het is vervolgens belangrijk om de gecreëerde tags te koppelen aan de paragraafstijlen. In het menu 'stijlen toevoegen aan tags' koppel je de bijbehorende paragraafstijlen aan de gecreëerde tags.

Ν	1ap Styles to Tags			
	Style	Tag	ОК	
	¶ [No Paragraph Style]	[Not Mapped]	Cancel	
	¶ [Basic Paragraph]	[Not Mapped]		
	¶ Pagina titel	H1	Load	
	¶ Kleine tekst	[Not Mapped]		
	¶ Bodytekst			
	¶ Paragraph stappenplan			
	Map by Name			
	Include		1	
	Master Page Stories			
Pasteboard Stories				
	Empty Stories			
	Mapping styles to tags com your document.	pletely restructures the text in		

Nadat de tags zijn gekoppeld aan paragraafstijlen is het belangrijk om na te lopen of de tags goed zijn gekoppeld. Het is uiteindelijk belangrijk dat de juiste soorten 'titels' en paragrafen de juiste tags krijgen. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk dat titels een H1 tag krijgen en subtitels een H2 of H3 tag. Je kan zien of een paragraaf een bepaalde tag heeft gekregen door de verandering van de kleur. In onderstaande afbeelding is weergeven hoe een pagina met verschillende tags eruit kan zien.

4.7. Hyperlinks

Met hyperlinks kan je door verwijzen naar websites of een onderdeel van het document. Als je door verwijst naar een andere positie in het document, bedenk dan wel dat de lezer niet gemakkelijk terug kan klikken naar de vorige positie.

Daarnaast is het belangrijk om ervoor te zorgen dat een hyperlink visueel zichtbaar is. Je kan de hyperlink bijvoorbeeld onderstrepen. Door de link alleen een andere kleur te maken is dit voor personen met een kleurenblindheid mogelijk slecht te zien.

Stappenplan

InDesign: Tekst -> Hyperlinks en kruisverwijzingen -> Nieuwe Hyperlink

Selecteer een tekst, volg vervolgens bovenstaande route. Vervolgens zal er een dialoogvenster omhoog komen waar de link waar de tekst naartoe zal moeten verwijzen in geplaatst kan worden.

New Hyperlink

Destination URL: http:// Shared Hyperlink Destination Appearance Accessibility Character Style Style: [None] PDF Appearance		Link To: URL ~	ОК
URL: http://	Destination		Cancel
Shared Hyperlink Destination Appearance Accessibility Character Style Style: [None]	URL	: http://	
Shared Hyperlink Destination Appearance Accessibility Character Style Style: [None] PDF Appearance			
Appearance Accessibility Character Style Style: [None]		Shared Hyperlink Destination	
Appearance Accessibility Character Style Style: [None]			
Character Style Style: [None]		Appearance Accessibility	
Style: [None]	– Character St	tyle	
PDF Appearance	Style:	[None]	
PDF Appearance			
	– PDF Appear	ance	
	Type:	Invisible Pectangle	
	Type.		
Highlight: None ~ Width: Thin ~	Highlight:	None ~ Width: Thin ~	
Color: Black ~ Style: Solid ~	Color:	Black ~ Style: Solid ~	

Let op!

Als je het PDF-document opent in de browser, zijn hyperlinks niet altijd zichtbaar!

4.8. Bladwijzers

Bladwijzers kunnen ingezet worden om binnen een document te navigeren. Alhoewel hyperlinks binnen een document niet altijd werken lukt dit vaak wel met behulp van bladwijzers. Het is makkelijk om bladwijzers makkelijk te laten lopen met de semantische structuur van het document. De hoofdstukken als 1e niveau en paragrafen)onderdelen van een hoofdstuk) als 2e niveau binnen de bladwijzers.

Stappenplan

InDesign: Venster -> Interactief -> Bladwijzers

Markeer de tekst die je wilt gebruiken als naam in de bladwijzer en voeg deze toe. Om een volgend niveau toe te voegen selecteer je de bladwijzer van het bovenliggende niveau. De bladwijzer springt dan automatisch in.

4.9. Inhoudsopgave

In InDesign is het mogelijk om een automatische inhoudsopgave te genereren. Het is alleen wel belangrijk om na te gaan of het nodig is om een inhoudsopgave toe te voegen. Als een document alleen digitaal gelezen wordt dan is het ook mogelijk om alleen bladwijzers toe te voegen. Deze bladwijzers kunnen in een Pdf document gebruikt worden als navigatie.

Stappenplan

InDesign: Venster -> Layout -> Inhoudsopgave

Table of Contents			
TOC Style: [Default] Title: <mark>Contents</mark> Styles in Table of Contents	∽ Style	: [No Paragraph Style] 🗸 🗸	OK Cancel
Include Paragraph Styles:		Other Styles: [No Paragraph Style] Bodytekst Cover titel Kleine tekst	More Options
Style: Entry Style:			
Create PDF Bookmarks Replace Existing Table of Conter Include Book Documents Make text anchor in source para Remove Forced Line Break	nts graph		
Numbered Paragraphs: Inclu	de Full Paragraph	~	

4.10. Tabellen

Bij tabellen is het altijd belangrijk om na te gaan of het handig is om de informatie in een tabel te weergeven. Bij data kan het overzichtelijk zijn. Tabellen zijn echter niet altijd de meest toegankelijke vorm om informatie over te brengen.

Bij tabellen kun je het volgende aangeven:

Bodyrijen: het aantal rijen met gegevens

Kolommen: het aantal kolommen

Koptekstrijen: het aantal rijen met koppen

Voettekstrijen: het aantal rijen met koppen die onderaan de tabel komen

Door in InDesign kopregels aan te geven worden deze later in de PDF gelabeld als "kopcellen".

InDesign: Table -> Tabel invoegen

Create Table	
Table Dimensions Body Rows: 24 Columns: 24	OK Cancel
Header Rows: 🗘 0 Footer Rows: 🗘 0	
Table Style: [Basic Table]	-

In PDF heb je te maken met 2 soorten kleurprofielen: CMYK voor print RGB voor het web

Voor digitale documenten voor het web is het belangrijk om voor sRGB IEC61966-2.1 optie te kiezen en dit ook op te nemen in het doelprofiel.

Color Settings	
Unsynchronized: Your Creative Cloud applications are not synchronized for consistent color. To synchronize, select Color Settings in Bridge.	ОК Cancel
Settings: Europe General Purpose 3 ~	Load Save
Working Spaces	
RGB: SRGB IEC61966-2.1 ~	
CMYK: Coated FOGRA39 (ISO 12647-2:2004)	
Color Management Policies	
RGB: Preserve Embedded Profiles	
🛔 CMYK: Preserve Numbers (Ignore Linked Profiles) 🛛 🗸	
Profile Mismatches: Ask When Opening Ask When Pasting	
Missing Profiles: 🗌 Ask When Opening	
Conversion Ontions	
Engine: Adobe (ACE)	
Intent: Relative Colorimetric	
✓ Use Black Point Compensation	
Description:	
Position the pointer over a heading to view a description.	

4.12. Exporteren

Als je klaar bent met alle instellingen in het document dan is het tijd om alle instellingen te exporteren. Het is handig om de exportinstellingen te bewaren. Zorg ervoor dat de volgende instellingen zijn meegenomen.

Export Adobe PDF

Export Adobe PDF

5.1. Stappen om te zetten in Acrobat Pro

Adobe Acrobat Prol is op dit moment de enige toepassing die alle onderdelen van een Pdf kan controleren. Het toegankelijk maken van een InDesign bestand bestaat uit een behoorlijk aantal instellingen. Daarom is het belangrijk of alle verschillende instellingen goed zijn overgenomen. Daarnaast is het belangrijk dat er een aantal laatste aanpassingen worden toegevoegd aan het document. Acrobat Pro is momenteel de enige tool die het mogelijk maakt om een document te controleren en reparenen. We bespreken hier de 4 stappen die je met Acrobat Pro kan zetten:

- Toevoegen van enkele meta-gegevens
- Controleren van het document
- Repareren van het document
- Het opslaan van het document
- 🔉 Handleiding Toegankelijke Pdf maken met InDesign Adobe Acrobat Pro DC (32-bit) ٥ File Edit View E-Sign Window Help Home Tools Handleiding Toega... × F3 ? 🌲 🌖 B 🕁 🖓 🖶 🔍 a 🖂 Q Close Accessibility R þ Autotag Document <u>∎-</u> 🗊 💪 🔉 B, D Autotag Form Fields ✓ ☐ Inleiding E Reading Options F B Adobe Indesign en Waarom is toegankelijke Pdf Accessibility Check toegankelijkheid belangrijk? B Ø Accessibility Report Wanneer is een document toegankelijk? Cu Ø Identify Form Fields B ✓ ☐ Basisprincipes opmaak in InDesign Set Alternate Text 50 Semantische opmaak Setup Assistant C, Leesvolgorde Reading Order Alternatieve tekst Ş Contrast æ Metadata Hyperlinks, Ū bladwijzers en inhoudsopgave ✓ ☐ Complexe content Tabellen R Grafieken Voetnoten Formulieren ✓ ↓ Handelingen in InDesign Semantische opmaak Alternatieve tekst voor afbeeldinger 1p^O Interprovinciaal Overleg Koppelen van afbeeldingen aa Linkermenu

Schermonderdelen 5.2.

5.

Pdf - bestand

Gereedschappen

Linkermenu

In het linkermenu staan verschillende opties.

Pdf-bestand

In het middelste venster zie je de Pdf die je aan het bekijken bent.

Gereedschappen

In het rechter venster staan de gereedschappen, met onder andere een toegankelijkheid tablad.

5.2. Schermonderdelen

Metadata - beschrijving

De metadata worden overgenomen uit InDesign. Voor het 1e sleutelwoord staat soms ";". Deze moet je verwijderen.

Weergave bij openen

- Je stelt hier de volgende zaken in:
- · Navigatietab: Venster en pagina bladwijzers
- Pagina-indeling: Eén pagina
- Zoomfactor: Passende pagina
- Vensteropties
 - Venster centreren op scherm
 - Tonen: Documenttitel

Taalinstelling – geavanceerd

- Kies de taal van je document. Dat zal in veel gevallen Nederlands zijn.
- Sla het document op. In de menubalk zie je de documenttitel staan.

5.2. Controleren en repareren

Om te beginnen is het belangrijk om erachter te komen welke toegankelijkheidsproblemen er nog in het Pdf document aanwezig zijn. Dit kan met behulp van de toegankelijkheidscontrole in Acrobat. Deze is te vinden in het gereedschappen menu. Hier staat 'Accessibility Check'. Aan de hand van deze controle kan je vervolgens het bestand gaan 'repareren'.

Gereedschappen -> Accessibility Check/ Toegankelijkheids controle -> Dialoogvenster -> Start check

		A second bits - Charles Options
ß	Autotag Document	Report Options
	Autotag Form Fields	Folder: C:\Users\kamie\AppData\Roaming\Adobe\Acrobat\DC\AccReports Choose
ĒĒ	Reading Options	Page Range () All pages in document () Pages from 5 to 5
\oslash	Accessibility Check	Checking Options (31 of 32 in all categories) Category: Document
Ŧ	Accessibility Report	✓ Accessibility permission flag is set ✓ Document is not image-only PDF
Ę	Identify Form Fields	☑ Document is tagged PDF ☑ Document structure provides a logical reading order
<u>a a</u> T	Set Alternate Text	✓ Text language is specified ✓ Document title is showing in title bar ✓ Bookmarks are present in large documents
++	Setup Assistant	Document has appropriate color contrast
	Reading Order	Select All Clear All
		Help Start Checking Cancel

Vervolgens zie je in het linkerscherm de resultaten van de toegankelijkheidscontrole. Als er nog problemen zijn dan wordt dit weergeven door middel van een rood kruis en tekstueel. Vervolgens kan je stapsgewijs gaan achterhalen hoe je deze problemen kan oplossen. In onderstaande afbeelding zijn er een aantal toegankelijkheidsproblemen gevonden. Voor extra verheldering, de volgende feedback kan er in de controle gegeven worden over de status van de toegankelijkheid.

Per testcriterium staat een vinkje, kruisje, vraagteken of uitroepteken:

- Vinkje: goedgekeurd
- Kruisje: afgekeurd
- · Vraagteken: niet vast te stellen, handmatig onderzoek is nodig is
- Uitroepteken: testcriterium is overgeslagen

Klikken op een testcriterium brengt je naar de plaats waar het probleem is vastgesteld. Door met de rechtermuisknop te klikken krijg je een menu met enkele mogelijkheden. Belangrijkste zijn:

- Goedgekeurd: Klik op deze optie als handmatig is vastgesteld dat dit goed is toegepast.
- Mislukt: Klik op deze optie als er een probleem blijkt na handmatige controle
- Uitleggen: Er wordt uitleg gegeven door Adobe over het oplossen van dit probleem.
- Opnieuw controleren: Dit kan handig zijn als een probleem is opgelost en dit niet wordt weergeven
- Corrigeren: Een aantal problemen zijn op te lossen door hier op te klikken.

Let op!

Er zijn in het document altijd twee aspecten die handmatig gecontroleerd moeten worden. Dit is de leesvolgorde en het kleurcontrast zal handmatig moeten worden gecontroleerd. Er zal nu toegelicht worden hoe dit handmatig gecontroleerd kan worden.

Leesvolgorde

Deze leesvolgorde wordt gebruikt bij de functie 'Hardop Lezen' in Adobe Reader. Deze leesvolgorde is te vinden in het linkermenu. Staat deze er niet tussen? Klik met de rechtermuisknop op het linkermenu. Vervolgens zal de volgorde optie hiertussen staan. De volgorde kan je aanpassen door middel van het verslepen van de verschillende onderdelen.

De leesvolgorde in een screenreader (zoals bijvoorbeeld JAWS) wordt gebruikt is gebaseerd op de volgorde die je in InDesign in het Artikelvenster hebt aangegeven. De volgorde vind je in je Linkermenu onder het onderdeel Codes. In codes staat de structuur van je document.

De leesvolgorde kan gecontroleerd en aangepast worden in het linkermenu. Zoals in onderstaande afbeelding te zien is worden de onderdelen opgelicht op het moment dat deze wordt geselecteerd. Vervolgens kan deze volgorde aangepast worden door items te slepen naar de juiste locatie. Het is belangrijk om te controleren of de volgorde logisch verloopt.

De volgorde van de tekst in 'codes' moet identiek zijn aan de volgorde van de tekst in 'volgorde'. Achtergrondafbeeldingen (zoals in het voorbeeld) zullen in 'volgorde' altijd als eerste in de leesvolgorde staan. Wil je dat niet? Dan moet je de afbeelding als "artefact" exporteren. Dan wordt deze niet voorgelezen.

Is de leesvolgorde niet identiek? Dan moet je de volgorde in het Lagenvenster en/of Artikelvenster in InDesign aanpassen. Ook kan de volgorde aangepast worden in Adobe Pdf door de tags te verslepen.

Contrast

Als het goed is heb je de kleurcontrasten al in een eerder stadium tijdens het maken van het InDesign bestand gecontroleerd. Mocht dit niet het geval zijn kan je dit met behulp van meerdere online tools alsnog doen. Een website waar de contrasten op gecontroleerd kunnen worden is <u>contrastchecker.com</u>

Bladwijzers

In het linkermenu kan gecontroleerd worden of bladwijzers volgens volgorde verlopen. Als deze niet klopt kan dit liggen aan de kopstijlen die gebruikt zijn in het document. Pas de kopstijlen in het document aan en controleer opnieuw met de bladwijzers of de structuur klopt.

Hyperlink

Controleer per hyperlink handmatig of deze werkt en of deze naar de juiste pagina verwijst. Daarnaast is het ook handig om te controleren of alle hyperlinks alternatieve tekst hebben. Deze alternatieve tekst verschijnt als je met je cursor op een hyperlink gaat staan. Mocht er geen alternatieve tekst zijn toegevoegd, voeg deze dan alsnog toe in het hyperlink menu in InDesign.

Complexe tabellen

Mochten er complexe tabellen in het document staan moeten er nog een aantal extra stappen genomen worden. Er is sprake van een complexe tabel als er zowel kolom- als rijkoppen zijn. In bijlage 1 is het voorbeeld te zien.

5.3. Opslaan als Pdf/A formaat

Een toegankelijk Pdf moet opgeslagen wordt als Pdf/A formaat. Volg de volgende stappen om het toegankelijke document op te slaan.

(Beeld) -> Gereedschappen -> Afdrukproductie

Daar kan je het bestand omzetten naar het gewenste formaat. Soms leidt dit tot nieuwe foutmeldingen. Een paar bekende problemen die zich voordoen zijn:

Problemen met annotaties

Dit kan voorkomen als de labels voor hyperlinks niet in de export vanuit InDesign zijn aangevinkt.

Probleem met kleurprofielen

Dit is een veel voorkomend probleem. Dit kan voorkomen als afbeeldingen zijn gebruikt met het Adobe RGB 1998 profiel terwijl het document het sRGB profiel gebruikt. Het is meestal erg complex om dit handmatig te corrigeren.

5.4. Complexe problemen oplossen

Bij complexe problemen kan het de moeite waard zijn om speciale software te gebruiken die toegankelijkheidsfouten kan repareren. Een tool die hiervoor kan worden gebruik is bijvoorbeeld <u>Callas PDFaPilot</u>.

Bijlage 1: Complexe tabellen

Om goed te weergeven hoe complexe tabellen aangepast kunnen worden in InDesign wordt hier een voorbeeld gegeven.

Oppervlakte bebossing provincies

	1980-1983	2000
Fryslân	9512	12328
Groningen	2786	6764
Drenthe	28970	32145

In bovenstaande tabel bestaat de 1e rij en de 1e kolom uit kolomkoppen. De makkelijkste oplossing om deze tabel toegankelijk te maken is de van 1e kolom geen kolomkoppen te maken. Alleen de cellen in de 1e rij krijgen dan de opmaak kolomkop:

Oppervlakte bebossing provincies

Provincies	1980-1983	2000
Fryslân	9512	12328
Groningen	2786	6764
Drenthe	28970	32145

Wil je toch de kolomkoppen intact houden? De leesvolgorde kan aangepast worden met behulp van de Touch-Up leesvolgorde. Deze is te vinden in het gereedschappen menu. In het gereedschappen menu bevindt deze zich onder het Toegankelijkheid tabblad. Met behulp van deze tool kan je tabellen aanpassen

the buttons below	n	1
Text/Paragraph		Figure
Form	Field	Figure/Caption
Heading 1	Heading 4	Table
Heading 2	Heading 5	Cell
Heading 3	Heading 6	Formula
Reference (q)	Note (z)	Background/Artifact
7.01		-
Show page cor	ntent groups	-
Page content	t order	
Show table cell	c>	-
Display like ele	ments in a single b	llock
✓ Show tables an	d figures	
Clear Page Str	ucture	Show Order Panel
-		